

**IMPORTANȚA RAPORTĂRII
EVENIMENTELOR ADVERSE ASOCIATE
ASISTENȚEI MEDICALE
ÎN CREȘTEREA SIGURANȚEI PACIENTULUI**

- **Calitatea serviciilor de sănătate este un concept în plină dezvoltare pe piața serviciilor medicale, fiind o necesitate tot mai evidentă pentru toți actorii implicați în sistemul de sănătate.**
- **Calitatea trebuie orientată spre satisfacerea nevoilor și așteptărilor pacienților.**
- **Serviciile de sănătate conduc inevitabil la apariția unor riscuri și evenimente adverse ce afectează siguranța pacientului.**
- **Cunoașterea acestor evenimente și a modului lor de raportare este esențială pentru calitatea serviciilor de sănătate.**
- **Evenimentele adverse din îngrijirile de sănătate din România au incidența crescută în realitate, cel puțin similară cu alte state europene (media europeană - 10% din pacienți).**

DE CE SĂ RAPORTĂM EAAAAM ?

- ◆ Erorile din îngrijirile de sănătate sunt provocate adesea de sisteme slabe și, de multe ori, au cauze principale comune care pot fi generalizate și corectate.
- ◆ Deși fiecare eveniment este unic, este posibil să existe asemănări și modele în sursele de risc, care altfel pot trece neobservate dacă incidentele nu sunt raportate și analizate.

EVENIMENTUL ADVERS

- ◆ este considerat **prevenibil**
- ◆ reprezintă **afectarea neintenționată și nedorită** a sănătății, rănirea, îmbolnăvirea, dizabilitatea temporară sau permanentă sau chiar moartea pacientului
- ◆ evenimentele adverse sunt inevitabil **asociate** asistenței medicale peste tot în lume

DE CE SĂ RAPORTĂM INCIDENTELE ?

Raportarea și colectarea de date privind incidentele este semnificativă **DOAR DACĂ** :

- ◆ datele sunt analizate și evaluate
- ◆ este oferit feedback cadrelor medicale implicate în incident și tuturor celorlalte persoane care ar putea învăța din incident.

Sistemele de raportare a incidentelor **NU au scopul de a identifica și a pedepsi** membrii individuali ai personalului implicați în incidentele legate de siguranța pacienților.

CUM RAPORTĂM EAAM ?

- ◆ Monitorizarea Evenimentelor Adverse are caracter **permanent**
- ◆ Raportarea se face de către unitatea sanitară **obligatoriu în maximum 24 ore** de la apariția lor
- ◆ **Fără** caracter acuzator, în vederea învățării din erori

PRACTIC... CE RAPORTĂM ?

◆ **Erori de diagnostic și tratament**

- suprasolicitarea personalului
- nerespectarea protocoalelor
- lipsa de experiență a personalului
- comunicare profesională deficitară

◆ **Erori cauzate de lipsa posibilității de investigare**

- absența aparatelor, suprasolicitarea aparatelor
- personal insuficient
- personal insuficient pregătit
- absența protocoalelor de colaborare cu alte unități

◆ **Disfuncționalități și defecte ale aparaturii**

- utilizare eronată
- defecțiuni tehnice
- decalibrări sau lipsa controlului metrologic

PRACTIC... CE RAPORTĂM ?

◆ **Erori de investigare**

- pregătire inadecvată a pacientului
- prescriere întârziată/eronată a investigației
- recoltare eronată a probelor
- transport necorespunzător al probelor
- nerespectarea procedurilor de efectuare a investigației
- comunicarea întârziată/eronată a rezultatelor
- interpretarea eronată a rezultatelor

◆ **Erori în utilizarea medicamentelor**

- asocieri medicamentoase interzise/ nerecomandate
- administrarea cu întârziere/neadministrare a tratamentului
- erori la prepararea diluției
- efecte adverse ale medicației
- lipsa de eficacitate
- confuzie între medicamente
- cale de administrare eronată
- posologie eronată
- eroare de prescriere

PRACTIC... CE RAPORTĂM ?

◆ **Erorile administrării transfuziilor de sânge și ale produselor din sânge**

- erori de identificare pacient
- erori de compatibilitate
- erori de administrare / monitorizare

◆ **Tehnici eronate în efectuarea următoarelor manevrelor invazive** : puncție arterială, sondaj urinar, clismă evacuatorie sau diagnostic, intubație oro traheală, cateter venos central

◆ **Utilizarea de dispozitive medicale și materiale sanitare necorespunzătoare**

- dispozitive uzate fizic / moral
- dispozitive necalibrate / neverificate metrologic / defecte
- materiale sanitare cu termen de expirare depășit

PRACTIC... CE RAPORTĂM ?

- ◆ **Nerespectarea măsurilor universale și specifice de prevenire și combatere a IAAM**
 - nu au fost purtate mănuși sterile / curate
 - nu au fost purtate deloc manusi
 - nu s-a spalat pe maini intre doi pacienti/ spălare incorectă
 - nu s-a purtat echipament de protecție (mască, protecție facială)
 - nu s-au îndepărtat bijuteriile
 - nu au fost dezinfectate mâinile după manipularea pacientului infectat
 - manipulare incorectă a lenjeriei contaminate
 - curățenie și decontaminare imperfectă
 - igiena personală imperfectă
 - neidentificarea / neizolarea pacientului colonizat
 - nerespectarea măsurilor de prevenție a Infecțiilor Asociate Asistenței Medicale, altele decât cele precizate

PRACTIC... CE RAPORTĂM ?

◆ Manevre neinvazive eronate producătoare de leziuni traumatice

- mobilizarea / imobilizarea incorectă a pacientului
- erori de îngrijire a pacientului imobilizat
- erori de transport

◆ Căderea

- nesemnalezarea zonelor cu risc de cădere
- absența măsurilor de prevenire a riscului de cădere
- lipsa de supraveghere a persoanelor cu risc de cădere

◆ Nerespectarea procedurilor și/sau a altor reglementări referitoare la:

- preluarea pacientului
- siguranța pacientului pe parcursul internării față de riscuri nemedicale (altele decât căderea)
- externare / transfer
- transport și îngrijiri la domiciliu

PRACTIC... CE RAPORTĂM ?

- ◆ **Abuz / Agresiune / Hărțuire**
- ◆ **Alte cauze/grupe care nu se regăsesc mai sus**
 - automutilare
 - evadare
 - sângerare de origine necunoscută
 - obstrucție respiratorie
 - plagă de presiune
 - refuzul tratamentului
 - tentative de suicid
 - refuzul de a elibera spațiul
 - nepăstrarea confidențialității

EAAAM se întâmplă în activitatea medicală peste tot în lume, important este să acceptăm că se întâmplă și ca, odată întâmplate trebuie să le conștientizăm și să le analizăm.

- Analiza EAAAM raportate instituțional trebuie să se adreseze proceselor și sistemelor și nu persoanelor. Trebuie să existe transparență în comunicarea rezultatelor analizelor și a deciziilor luate.**
- Rolul fundamental al sistemelor de raportare este de a spori siguranța pacienților, prin învățarea din eșecurile sistemului de asistență medicală.**
- Evenimentul advers asociat asistenței medicale nu este strict legat de actul medical/terapeutic Orice eveniment advers, începând cu accesul în incinta unității sanitare poate fi considerat eveniment asociat asistenței medicale**

PREZENTARE DE CAZ :

CALITATE ȘI SIGURANȚĂ

- **Centrul Medical "Cristian Șerban" de Evaluare, Terapie, Educație Medicală Specifică și Recuperare, din Buziaș**, este o instituție unică în România, prin profilul ei, înființată anume pentru copii și tineri cu diabet zaharat și hemofilie, cărora, în timp, li s-au adăugat și alte categorii de bolnavi (cu: obezitate, dislipidemii, alte boli ale sângelui, în afară de hemofilie, boli cronice, precum și pacienți care au nevoie de recuperare fizică). Construit de Fundația „Cristian Șerban”, întemeiată de către familia de medici și profesori universitari Viorel și Margit Șerban, din Timișoara.

- Bolnavii beneficiază de condiții de spitalizare deosebite: cazare, alimentație dietetică, științific întocmită, posibilități de recuperare, de activitate fizică, de recreere etc.
- Centrul funcționează tot timpul anului, în serii cu durată de 10-14 zile, pentru copii și tineri. Însoțitorii copiilor și ai pacienților nedeplasabili se pot interna cu sprijinul Fundației Cristian Șerban.
- Pacienții nu plătesc nimic. O parte din servicii sunt acoperite de Casa de Asigurări, restul vin din sponsorizări și donații. Aici, copiii bolnavi au parte de evaluarea clinică și exploratorie riguroasă specifică fiecărei boli, optimizarea terapiei, educația pentru boală, recuperarea deficitelor locomotorii și psiho-senzoriale, asigurarea suportului psihosocial al copiilor și tinerilor cu diabet zaharat tip 1 (insulinodependent), cu hemofilie și cu alte boli, consiliere complexă medicală și psihologică.

EVENIMENT NEAR MISS : RISCUL DISPARITIEI MESEI LA PACIENȚII CARE AVEAU DEJA ADMINISTRATA INSULINA

- Luna mai 2012, sâmbătă seara, incendiu acoperis centru medical.
- 35 de copii internati în centru și 8 angajati
- Se administrase insulina copiilor
- Trebuia sa urmeze masa în mod normal
- Incendiul a întrerupt normalul acelei zile.
- Au realizat la timp ca salvarea copiilor cu insulina administrata și masa întârziată, este o problemă vitală. **Nu au existat astfel consecințe. Nimeni nu a fost rănit în incediu. Niciun pacient nu a fost afectat.**
- Profesionalismul și calitatea au fost salvatoare.

Centrul Medical "Cristian Șerban" de Evaluare, Terapie, Educație Medicală Specifică și Recuperare, din Buziaș a marcat ziua siguranței pacientului : 17 septembrie 2019.

Evenimentele , accidentele, incidentele în activitatea medicală se pot produce: oriunde,oricând, chiar și profesioniștilor.

Important este :

◆ să acceptăm că se pot întâmpla, să anticipăm, să identificăm riscurile, să implementăm corect reglementările asumate, să știm ce avem de făcut.

◆ odată întâmplate, chiar și evenimente aparent minore, trebuie să le raportăm și să le analizăm. Analiza lor trebuie să se adreseze proceselor și sistemelor și nu persoanelor.

◆ să existe transparență în comunicarea rezultatelor analizelor și a deciziilor luate.

17 SEPTEMBRIE2019

